

PAŽYMA DĖL 2020 M. BALANDŽIO 15 D. VYKSIANČIOJE NEFORMALIOJE ES SVEIKATOS MINISTRŲ VIDEO KONFERENCIJOJE SVARSTOMŲ KLAUSIMŲ

2020 m. balandžio 15 d. vyks neformali ES sveikatos ministrų video konferencija, kurios darbotvarkėje numatyta aptarti COVID-19 poveikį.

Klausimo esmė

Diskusiniame dokumente keliama šie klausimai:

- 1) Kokie šiuo metu jūsų nacionalinių sveikatos sistemų pajėgumai? Ar galite pasidalinti gerosiomis praktikomis, kurios padėtų išvengti sveikatos sistemų per didelės apkrovos? Ar galite įvertinti, kokios sąlygos reikalingos, kad būtų galima svarstyti apie ribojančių priemonių švelninimą? Kokie būtų svarbiausi įrankiai suvaldyti palaipsnių išėjimą iš ribojančių priemonių ir ar tarp jų turėtų būti pagalbota apie antros atvejų bangos suvaldymą?;
- 2) Kokių privalumų tikėtis iš koordinuotos ar suderintos išėjimo iš karantino strategijos, kuri užtikrintų nuoseklų požiūrį ES? Kokią papildomą pagalbą valstybėms narėms galėtų suteikti EK šiame kontekste ir kokius veiksmus ES lygmeniu jūs rekomenduotumėte, kad būtų užtikrinta nuosekli komunikacija visoje ES, papildanti nacionalinį atsaką?

Lietuvos pozicija

Lietuvoje patvirtintas ir veikia Vyriausybės valstybės lygio COVID-19 sukeltos situacijos valdymo komitetas, vadovaujamas Ministro Pirminiko. Sveikatos klausimams spręsti veikia Medicinos ekspertų grupė. Valstybės lygio ekstremalios situacijos vadovu paskirtas sveikatos apsaugos ministras.

COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) valdymas sveikatos sektoriuje paremtas kaskadiniu principu. Nacionaliniame lygmenyje pacientų stacionarus gydymas vyksta 5 universitetinėse ir regioninėse ligoninėse. Savivaldybių lygmenyje veikia vadinamosios karščiavimo klinikos, kuriose pacientams atliekami išsamesni tyrimai, įtariant koronavirusinę infekciją (COVID-19). Į šias klinikas registruojami šeimos gydytojo siuntimą turintys pacientai. Lietuvos miestuose veikia mobilūs koronaviruso patikros punktai, kuriuose imami ėminiai tyrimams iš asmenų, kuriems pasireiškė bent vienas iš koronavirusui būdingų simptomų. Visa asmenys sveikatos klausimais konsultuojami karštąja linija 1808.

Didžiausias iššūkis – asmeninio apsisaugojimo priemonių trūkumas bei gydymo įstaigų personalo apsauga. Vyriausybės lygyje veikia informacinis portalas, kuriame nuolat stebimas reagentų, priemonių poreikis, pristatymas, skirstymas, stacionaro užimtumas pagal susirgimo sunkumą. Maksimaliai išplėstas laboratorijų, vykdančių tyrimus, tinklas. Yra komunikacijos planas, nuolat teikiama informacija, veikia specializuotos internetinės nuorodos visuomenei, asmens sveikatos priežiūros specialistams.

Jei mokslininkai patvirtins, kad Lietuva gali palaipsniui švelninti ribojimus, Vyriausybė gali kai kurias priemones sušvelninti iki šio mėnesio pabaigos arba ateinančiomis savaitėmis. Pasiūlymas svarstomas Vyriausybėje. Manome, kad išėjimo iš karantino strategija turėtų būti labai palaipsniška ir įgyvendinama pamažu. Taip pat būtų naudingos Europos Komisijos rekomendacijos dėl išėjimo iš karantino.